

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl samosoudkyní JUDr. Irenou Štefkovou ve věci žalobce: TXXX XXXY s.r.o., Xxx xxx, Xxx, IČ: xxx, zastoupeného advokátem JUDr. Janem Kohoutem, se sídlem Jáchymova 26/2, Praha 1, proti žalovanému: IXXX XXXV s.r.o., xxx xxx, IČ: xxx, zastoupenému advokátkou JUDr. Ilonou Vaněčkovou, se sídlem Na Pankráci 404/30a, Praha 4, o zaplacení Kč 2 318 000,- s úroky z prodlení

t a k t o :

- I. Žaloba o zaplacení Kč 2 318 000,- s úroky z prodlení 8,05 % ročně z této částky od 23.8.2013 do zaplacení se zamítá.
- II. Žalobce je povinen zaplatit žalovanému k rukám jeho právní zástupkyně Kč 64 904,40 na náhradu nákladů řízení do tří dnů od právní moci tohoto rozhodnutí.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobce se po žalovaném domáhal zaplacení předmětné částky s úroky z prodlení jako bezdůvodného obohacení žalovaného v důsledku žalobcem provedené platby na účet žalovaného uvedený v zálohové faktuře č. 201201 vystavené společností Exxx xxxA s.r.o. dne 17.1.2012. Žalobce uzavřel s uvedenou společností dne 17.1.2012 smlouvu o dílo na dodávku a montáž výtahu a oken v budově ve xxx xxx č.p. xxx v Xxx, podle dohody byla vystavena uvedená faktura, žalobce vyfakturovanou částku dne 19.1.2012 zaplatil na účet uvedený ve faktuře. Zhotovitel stavbu neprováděl, proto žalobce od smlouvy odstoupil, vyzval zhotovitele k vrácení poskytnutých peněžních prostředků, zhotovitel peníze nevrátil. Následně žalobce zjistil, že účet patří žalovanému, proto dopisem ze dne 9.8.2013 vyzval žalovaného k vrácení bezdůvodného obohacení, výzva byla uložena na poště dne 12.8.2013,

žalovaný na výzvu nereagoval. Žalovaný se tudíž na úkor žalobce bezdůvodně obohatil, od 23.8.2013 je v prodlení, žalobce požaduje zákonné úroky z prodlení za období po marném uplynutí lhůty. K vyjádření žalovaného o uzavření písemné smlouvy o dílo dne 29.9.2011 uvedl, že ve smlouvě nebyla dohoda o ceně jako podstatná náležitost pro vznik smlouvy, předmětem plnění podle smlouvy o dílo ze dne 29.9.2011 nebyla dodávka a montáž výtahu a oken, faktura č. 201201 nebyla součástí kontinuálního plnění díla podle uvedené tvrzené smlouvy. Žalobce nebyl nikdy vyrozuměn o tom, že by existoval jakýkoli právní vztah mezi žalovaným a společností Exxx xxxA s.r.o. v podobě poukázky podle ust. § 535 občanského zákoníku a že z toho důvodu byl na faktuře uveden účet žalovaného. Žalobce poukázal na výpověď R. J. u Policie České republiky dne 10.7.2013 o tom, že uvedení bankovního účtu žalovaného ve faktuře se stalo omylem, a též na výpověď xxx xxx a xxx Exxx xxxA s.r.o. J. J. dne 7.5.2013 ve stejném smyslu. Žalobce zdůraznil, že mezi účastníky tohoto řízení neexistoval žádný právní důvod pro uvedenou platbu, jedná se proto o bezdůvodné obohacení vzniklé plněním bez právního důvodu, které je žalovaný povinen vydat.

Žalovaný navrhl zamítnutí žaloby, uvedl, že dne 17.1.2012 nebyla uzavřena žádná ústní smlouva o dílo s tvrzeným předmětem plnění, nýbrž dne 29.9.2011 byla uzavřena písemná smlouva o dílo na rekonstrukci celého objektu budovy č.p. xxx v Xxx, zhotovitel Exxx xxxA s.r.o. dílo řádně zahájil v září roku 2011 a řádně v něm pokračoval. Faktura č. 201201 byla vystavena v souvislosti s kontinuálním plněním tohoto díla, uvedení bankovního spojení žalovaného bylo žalobci předem účetní společnosti Exxx xxxA s.r.o. avizováno, neboť se jednalo o klasickou poukázku podle ust. § 535 občanského zákoníku. Práce pokračovaly do dubna 2012, kdy byly ukončeny výpovědí ze strany žalobce, který se rozhodl dílo dokončit jiným zhotovitelem. Mezi žalobcem a společností Exxx xxxA s.r.o. byl odsouhlasen objem provedených prací, pouze je spor o jejich cenu. Žalobce místo vypořádání vztahů se zhotovitelem zvolil cestu, o níž se domnívá, že je právně jednodušší. Žalovaný zdůraznil, že na jeho straně nedošlo k žádnému bezdůvodnému obohacení, dílo bylo prováděno na základě uzavřené smlouvy ze dne 29.9.2011, zhotovitel za plnění podle této smlouvy kontinuálně vystavoval daňové doklady, které žalobce bez jakýchkoli výhrad hradil, poskytnuté platby včetně platby na fakturu č. 201201 společnost Exxx xxxA s.r.o. zaúčtovala jako plnění na provádění díla, tedy se o tyto úhrady snižoval závazek žalobce z uzavřené smlouvy o dílo. Žalovaný poukázal na závěry odvolacího soudu vyslovené v této věci.

Mezi účastníky je nesporné vystavení faktury č. 201201 společností Exxx xxxA s.r.o., zaplacení této faktury žalobcem dne 19.1.2012 na účet uvedený ve faktuře, tj. na účet žalovaného. Spor mezi účastníky se týkal pouze toho, na základě jakého smluvního vztahu k vystavení a placení faktury došlo, a především, zda touto platbou se žalovaný bezdůvodně na úkor žalobce obohatil.

Provedenými důkazy ve vazbě na uvedená skutková tvrzení účastníků, včetně nesporných tvrzení, má soud za prokázané:

Kopii faktury č. 201201 ze dne 17.1.2012 s datem splatnosti 20.1.2012, že jí zhotovitel Exxx xxxA s.r.o., xxx, vyúčtoval odběrateli – žalobci Kč 2 318 000,- za dodávky na rekonstrukci bytového domu ulice Xxx, Xxx, a to zálohu na D+M hydraulického výtahu Kč 1 583 000,- a zálohu na D+M výplní otvorů – okna Kč 735 000,-, ve faktuře je uveden účet č. xxx/0800, není uveden žádný údaj o objednavce či smlouvě.

Kopii listiny vystavené společností Exxx xxxA s.r.o. a označené „faktura se zaúčtováním“, že se týká faktury č. 201201 na Kč 2 318 000,-, zálohy na stavební práce, datum případu 13.1.2012.

Kopii výpisu z účtu žalobce ze dne 31.1.2012, že dne 19.1.2012 je uvedena odchozí platba Kč 2 318 000,- na účet č. 2110645312/0800, VS 201201.

Kopii smlouvy o dílo ze dne 29.9.2011, že byla podepsána za žalobce jako objednatele a společnost Exxx xxxA s.r.o. jako zhotovitele podle ust. § 536 a násl. obchodního zákoníku na dodávku rekonstrukce objektu p.č. xxx v ulici Xxx, Xxx, tedy rekonstrukci a přestavbu bytového domu podle projektové dokumentace tvořící přílohu č. 1 této smlouvy, s dohodou o ceně tak, že cena díla je dána množstvím skutečně provedených stavebních dodávek potvrzených zástupcem objednatele a pevnými jednotkovými cenami dle soupisu prací, je uvedena v příloze č. 2 smlouvy – položkový rozpočet, jsou uvedeny podmínky úpravy ceny, splatnost v plné výši po řádném ukončení díla na základě zhotovitelem předložené konečné faktury nebo na základě dílčích faktur za jednotlivé ucelené části díla, stavba měla být zahájena do 30.9.2011 a ukončena do 30.12.2012. Ve smlouvě byla dohodnuta možnost objednatele kdykoli smlouvu vypovědět a dále vypovědět smlouvu z důvodů na straně zhotovitele, včetně prodlení s plněním. Bylo dohodnuto placení zálohy ve výši Kč 550 000,- do tří dnů od podpisu smlouvy, placení provedených výkonů na základě zálohových nebo dílčích faktur. Jsou uvedeny nedílné součásti smlouvy, a to příloha č. 1 – projektová dokumentace a příloha č. 2 – rozpočet stavby. Kopie těchto listin současně s kopií smlouvy o dílo soudu nebyly předloženy.

Kopii základního listu a listů č. 1165286 a č. 1165296 stavebního deníku, že se jedná o stavební deník pro BD Xxx, Xxx, Xxx xxx, jako investor je uveden žalobce, jako dodavatel společnost Exxx xxxA s.r.o., dne 24.11.2011 byl učiněn zápis o předání a převzetí staveniště, rekonstrukce BD Xxx xxx, dne 2.5.2012 byl učiněn zápis o soupisu materiálu, který ponechává zhotovitel na žádost objednatele na stavbě ke dni 3.5.2012 a dne 4.5.2012 byl učiněn zápis o předání a převzetí staveniště, objednateli byl předán soupis provedených prací a výsledná kalkulace na opravu základů.

Kopii faktur – daňových dokladů č. 2011016 a č. 2011018 dodavatele - Exxx xxxA s.r.o. vůči odběrateli – žalobci ze dne 29.9.2011 a ze dne 10.11.2012, že je fakturována záloha na rekonstrukci BD č.p xxx, ulice Xxx, Xxx částkou Kč 550 000,- a záloha č. 2 na rekonstrukci téhož objektu částkou Kč 4 045 800,-, v obou fakturách je uvedeno číslo účtu: xxx/0800.

Kopii listin společnosti Exxx xxxA s.r.o. označených „faktura se zaúčtováním“, s daty účetního případu 29.9.2011 a 20.11.2011, že se týkají faktur č. 2011016 a č. 2011018, záloh na stavební práce.

Kopii listiny označené položkový rozpočet, že v ní je uvedeno vzájemné odsouhlasení dne 9.5.2012 objemu provedených prací, jednotkových položkových cen, které neodpovídají původní cenové nabídce, v položkovém rozpočtu jsou uvedeny jednotlivé náklady; z těchto položek není zjistitelné, zda jde též o práce na dodávce výtahu a oken.

Kopii dopisu advokáta žalobce ze dne 9.8.2013 adresovaného žalovanému, že vyzval k vydání bezdůvodného obohacení v důsledku provedení uvedené platby, ve lhůtě do 10 dnů od doručení výtvy.

Kopii úředního záznamu o podaném vysvětlení Policie České republiky ze dne 10.7.2013, že R. J., OSVČ, uvedla, že zajišťovala pro p. J. administrativní práce, objednávala výtah i okna pro stavbu v Xxx, vystavovala faktury č. 2011016 a č. 2011018, neví, kdo vystavil fakturu č. 201201, neví, či je účet č. xxx/0800, uvedla, že číslo bylo na faktury

uvedeno omylem, neboť ho měla přednastavené v počítači, tuto chybu musela zdůvodňovat při kontrole finančního úřadu a účetní chyby zpětně opravovala.

Kopii úředního záznamu o doplnění podaného vysvětlení Policie České republiky ze dne 7.5.2013, že E. J. B. uvedl, že je pravda, že byly zaslány finanční prostředky spol. TXXX XXXY s.r.o. na účet jeho společnosti IXXX XXXV s.r.o., omyl vznikl administrativní chybou jeho asistentky paní J., omyl řešil s účetní.

Soud podle ust. § 120 o.s.ř. neprovedl další důkazy navržené účastníky, a to: Výpisem ze dne 16.8.2013 ze systému ARES týkajícím se žalovaného k prokázání tvrzení, že účet, na který bylo plněno, byl účtem žalovaného, neboť tato skutečnost není mezi účastníky sporná. Výpovědí J. J., xxx xxx Exxx xxxA s.r.o., jehož výpověď mělo být prokázáno, že existoval smluvní vztah podle smlouvy o dílo ze dne 29.9.2011, že dílo bylo podle této smlouvy prováděno, účtováno, platby byly zaúčtovány na plnění tohoto díla, a dále vnitřní vztah žalovaného a společnosti Exxx xxxA s.r.o., tedy důvod, proč bylo plněno na účet žalovaného, existence poukázky a jakým způsobem byla platba zaúčtována. Soud tento důkaz neprovedl, neboť o existenci smluvního vztahu soud provedl listinné důkazy, rovněž tak ohledně fakturace prováděného díla a zaúčtování plateb žalobce na plnění tohoto díla. Vztah žalovaného a společnosti Exxx xxxA s.r.o. soud proto nepovažuje pro posouzení této věci za podstatný. Soud neprovedl důkaz ani přílohami č. 1 a č. 2 ke smlouvě o dílo ze dne 29.9.2011, tyto listiny nebyly soudu předloženy, soud je rovněž nepovažuje za podstatné pro posouzení tohoto nároku, když žalobce tvrdil, že šlo o zaplacení zálohy na cenu díla podle jiné smlouvy, jejíž existenci neprokázal.

Podle ust. § 451 a násl. občanského zákoníku kdo se na úkor jiného bezdůvodně obohatí, musí obohacení vydat. Bezdůvodným obohacením je prospěch získaný plněním bez právního důvodu, z neplatného právního úkonu nebo z právního důvodu, který odpadl. Podle ust. § 456 předmět bezdůvodného obohacení se musí vydat tomu, na jehož úkor byl získán. Podle ust. § 517 odst. 2 občanského zákoníku při prodlení s plněním peněžitého dluhu má věřitel právo požadovat od dlužníka vedle plnění úroky z prodlení, není-li podle tohoto zákona povinen platit poplatek z prodlení. Výši úroku z prodlení a poplatku z prodlení stanoví prováděcí předpis. Podle ust. § 344 a násl. obchodního zákoníku odstoupit od smlouvy lze v případech, které stanoví smlouva, a v případech stanovených tímto zákonem. Podle ust. § 351 odstoupením od smlouvy zanikají všechna práva a povinnosti stran ze smlouvy a strana, které bylo před odstoupením poskytnuto plnění druhou stranou, toto plnění vrátí, u peněžních závazků s úroky z prodlení.

Soud zhodnotil tvrzení účastníků a provedené důkazy a dospěl k těmto závěrům:

Mezi žalobcem a společností Exxx xxxA s.r.o. existoval vztah na dodávku rekonstrukce domu v Xxx ve xxx xxx, včetně dodávky výtahu a oken, založený ať již smlouvou o dílo ze dne 29.9.2011 či smlouvou ze dne 17.1.2012, která byla podle tvrzení žalobce uzavřena v ústní formě. Soud přitom poukazuje na povinnost tvrzení a důkazní především žalobce, kterou žalobce přes poučení soudu neunesl o uzavření ústní smlouvy dne 17.1.2012. Podstatné je, že na základě vztahu žalobce a společnosti Exxx xxxA s.r.o. tato společnost vystavila fakturu č. 201201 a žalobce v souladu s touto fakturou zaplatil dne 19.1.2012 předmětnou částku, zaplatil ji na účet uvedený zhotovitelem v této faktuře. Oba účastníci shodně tvrdili, že plnění bylo předčasně ukončeno, ať již na základě dohody účastníků smlouvy ze dne 29.9.2011 nebo na základě nedoloženého tvrzení žalobce o odstoupení od smlouvy ze dne 17.1.2012 pro prodlení společnosti Exxx xxxA s.r.o. s prováděním díla. V obou případech podle názoru soudu jde o vyrovnání vzájemných

závazků žalobce a společnosti Exxx xxxA s.r.o., neboť mezi těmito subjekty byl obchodní vztah a platba byla provedena v souvislosti s ním, účastníkem tohoto obchodního vztahu nebyl a není žalovaný. Platba faktury č. 201201 byla provedena na stejný účet, jako je účet uvedený v předchozích fakturách společnosti Exxx xxxA s.r.o. vůči žalobci, tj. fakturách č. 2011016 ze dne 29.9.2011 a č. 2011018 ze dne 10.11.2011. Ve všech třech fakturách je prakticky stejný objekt plnění - rekonstrukce domu žalobce v Xxx, žalobce nijak nerozporoval důvodnost plateb na předchozí faktury, netvrdil svůj nárok obdobně jako v této věci na vydání bezdůvodného obohacení na straně žalovaného v důsledku zaplacení těchto faktur. Všechny tři faktury společnost Exxx xxxA s.r.o. započítala a účetně zaevidovala na plnění závazku žalobce z uvedeného obchodního vztahu.

V daném případě šlo o platbu na účet uvedený ve faktuře zhotovitele, nešlo o omyl žalovaného v tom směru, že žalovaný by platbu poskytl na jiný účet, než byl uveden ve faktuře či ve smlouvě o dílo. V souladu s právním názorem vysloveným Vrchním soudem v Praze jako soudem odvolacím v této věci v jeho usnesení č.j. 1 Cmo 12/2014-138 ze dne 27.2.2014 soud má za to, že žalobce provedl platbu na základě pokynu zhotovitele, je jedno, zda jde o účet zhotovitele nebo třetí osoby, od dlužníků nelze požadovat, aby zkoumali, kdo je majitelem účtu. Žalobce netvrdil, že by omylem zadal jiné číslo, než číslo účtu uvedené na faktuře, netvrdil existenci dohody o odlišném čísle účtu, na který měl poskytovat své platby zhotoviteli. Touto platbou došlo k zániku závazků žalobce vůči zhotoviteli splněním dluhu a v případě odstoupení žalobce od smlouvy o dílo podle ust. § 550 a násl. obchodního zákoníku by mělo dojít k vypořádání vzájemného vztahu podle ust. § 344 a násl. obchodního zákoníku, tedy vrácení poskytnutých plnění. Z toho tudíž plyne nemožnost domáhat se na žalovaném vydání bezdůvodného obohacení.

Soud shodně jako odvolací soud je názoru, že právě úzké personální propojení mezi žalovaným a zhotovitelem může být důvodem pro využití bankovního účtu žalovaného zhotovitelem. Z provedených důkazů dále vyplývá i to, že platba byla zhotovitelem akceptována, zhotovitel nepožadoval po žalobci zaplacení vyfakturovaných částek, když ty byly placeny na účet uvedený ve fakturách. Podle názoru soudu v souladu s názorem odvolacího soudu v této věci je pouze záležitostí žalovaného a společnosti Exxx xxxA s.r.o., z jakého důvodu byl ve fakturách pro platby uveden účet žalovaného, a záleží jen na společnosti Exxx xxxA s.r.o., aby se případně vůči žalovanému domáhala vydání bezdůvodného obohacení, pokud mezi nimi neexistoval vztah zakládající právo na plnění. V rámci tohoto řízení proto soudu nepřísluší posuzovat vztahy mezi žalovaným a touto společností, a nepřísluší mu ani posuzovat případné finanční či daňové nesrovnalosti vůči státu, ty nejsou předmětem tohoto soudního řízení. Soud proto nemá za potřebné zjišťovat vztah těchto společností ani vztah poukázky podle ust. § 535 a násl. občanského zákoníku.

Z uvedených důvodů soud dospěl k závěru, že žalovaný se na úkor žalobce přijetím uvedené platby bezdůvodně neobohatil, není povinen podle ust. § 451 a násl. občanského zákoníku toto plnění žalobci vrátit, není v prodlení s plněním peněžitého závazku, není povinen platit ani úroky z prodlení podle ust. § 517 odst. 2 občanského zákoníku. Soud přitom poukazuje na nesporná tvrzení obou účastníků, že mezi nimi neexistoval žádný obchodněprávní vztah, proto vztah mezi nimi se řídí pouze občanským zákoníkem.

O náhradě nákladů řízení rozhodl soud podle ust. § 142 odst. 1 o.s.ř. a přiznal úspěšnému žalovanému náhradu jím uplatněných účelně vynaložených nákladů řízení ve výši podle ust. § 7 bod 6 vyhlášky č. 177/1996 Sb. v platném znění, tj. ve výši Kč 17 580,- za každý úkon právní služby, přičemž žalovaný uplatnil tuto náhradu za tři úkony, převzetí věci, vyjádření ze dne 28.1.2014 a účast na jednání soudu, tři režijní paušály po Kč 300,- podle ust.

13 odst. 3 této vyhlášky za tyto úkony právní služby a 21% DPH, neboť zástupkyně žalovaného je plátkyní této daně.

P o u ě n í: Proti tomuto rozhodnutí lze podat odvolání do 15 dnů od jeho doručení, a to k Vrchnímu soudu v Praze prostřednictvím zdejšího soudu.

Nesplní-li povinný dobrovolně uloženou povinnost, může se oprávněný domáhat nároku exekučně.

V Praze dne 29. května 2014

JUDr. Irena Š t e f k o v á, v.r.
samosoudkyně

Za správnost vyhotovení:
P. B.